

Motion till riksdagen

1989/90:Ub812

av Ingela Mårtensson och Håkan Holmberg

(båda fp)

Invandrarelever och engelska språket

För studier vid universitet och högskolor krävs en allmän behörighet, som innebär att eleverna måste ha läst svenska och engelska i minst två år på valfri gymnasielinje. Betyget spelar dock ingen roll.

Invandrarbarn som går i förberedelseklasser för att lära sig svenska språket får inte ta del av undervisningen i engelska eftersom man anser att det är tillräckligt jobbigt för dem att lära sig ett nytt språk. De kan på detta sätt förlora engelskundervisning under två år. Följden blir att de aldrig får någon fullständig studiekurs i engelska. "Befrielse" från engelska på grundskolan leder till att de också blir utestängda från ämnet på gymnasiet, då de saknar grundskolekompetens. De får mindre studiekurs på gymnasiet och lämnar skolan med ett ofullständigt slutbetyg, dvs. de saknar den högskolebehörighet som övriga elever har. Om de vill läsa vidare är enda möjligheten att komplettera på komvux under fyra terminer – oftast på egen bekostnad.

Denna situation befinner uppskattningsvis ett par tusen elever sig i. Vissa försök är på gång att ta itu med problemet. Engelska erbjuds på sina håll som feriekurs och inom ITK-verksamheten. Undervisningen som sker på nybörjarstadiet fungerar emellertid inte som sluss till de vanliga klasserna.

Mera lovande är SÖ:s projekt i 15 skolor, där engelska erbjuds som C- (=nybörjar)språk på gymnasienivå. Slutbetyget ger dock ingen högskolebehörighet, då det anses att tre års studier inte kan jämföras med den normala kursen på åtta år. Denna uppfattning borde revideras. Hur mycket man lär sig under en viss tid beror på begåvning, mognad och motivation. Kravet på språkfärdighet för högskolebehörigheten är ju mycket lågt ställt. De flesta studerande med tre års C- eller B-engelska kan säkert prestera bättre än en elev med lågt betyg från en allmän linje på tvåårigt gymnasium.

Särbehandlingen av invandrarbarnen vad gäller möjligheterna att läsa engelska inom den svenska skolan är mycket orättvis. Det är inte bara det att de förmenas behörighet till högre studier, utan de utestängs också från yrken och arbetstillfällen där kunskaper i engelska behövs. Det borde vara självklart att alla elever får gå ut gymnasieskolan med åtminstone elementär kunskap i engelska. Vi anser att huruvida en studerande uppfyller de allmänna behörighetskraven för högskolestudier bör kunna prövas vid ett utvidgat högskoleprov. På så sätt får den sökandes faktiska kunskaper fälla avgörandet i de fall då gymnasiebetyg saknas.

Hemställan

Mot. 1989/90

Ub812

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen beslutar om införandet av engelska B- och C-språk som ordinarie ämnen på gymnasieskolan,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om antagning till högskolestudier för dem som saknar formell meritering i engelska.

Stockholm den 25 januari 1990

Ingela Mårtensson (fp)

Håkan Holmberg (fp)